

Udskriftsdato: søndag den 11. januar 2026

KEN nr 9543 af 13/08/2008 (Gældende)

## Pressenævnets kendelse i sag 2008-6-722

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2008-6-722

## Pressenævnets kendelse i sag 2008-6-722

### Resumé

Klager – en person – klagede over en udsendelse på Danmarks Radio.

### Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at spørgsmålet om, hvorvidt [K]s ophavsrettigheder er krænket, henhører under domstolene, hvorfor dette forhold ikke behandles.

Pressenævnet finder det som udgangspunkt betænkeligt at bringe optagelser, indhentet ved skjult kamera, uden efterfølgende samtykke. En sådan fremgangsmåde kan kun være berettiget efter en nøje afvejning i hvert enkelt tilfælde af den samfundsmæssige interesse i forhold til den enkeltes krav på beskyttelse.

Pressenævnet finder, at forholdene i prostitutionsmiljøet – herunder de enkelte personers rolle, har en sådan samfundsmæssig interesse, at det var berettiget at bruge skjult kamera til at indhente den nødvendige dokumentation. Nævnet har lagt vægt på, at oplysninger om blandt andre [K]s rolle ikke synes at kunne komme frem uden anvendelse af skjult kamera.

Dokumentaren indeholder oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [K]. Disse oplysninger har derfor skullet efterprøves i særlig grad, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klager.

På baggrund af parternes oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at Danmarks Radio mødtes med [K] den 28. januar 2008 og gav ham mulighed for at se og kommentere optagelserne foretaget med skjult kamera. I februar 2008 mødtes parterne igen. Ved denne lejlighed opfordrede mediet [K] til at fremlægge dokumentation for, at klager selv arbejdede undercover i forbindelse med en lignende filmproduktion. Denne opfordring blev ikke efterkommet. Både [K]s forklaring om, at det ikke var kvinder til bordeldrift, som havde været på tale, og at han selv arbejdede på en udsendelse om kvindehandel, fremgik af den påklagede udsendelse. Pressenævnet finder herefter, at Danmarks Radio i tilstrækkeligt omfang har efterprøvet oplysningerne i udsendelsen, og nævnet udtaler ikke sin kritik.

Pressenævnet finder, at Danmarks Radio heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.

[K] har klaget til Pressenævnet over en udsendelse i Danmarks Radio den 19. maj 2008, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

### 1 Sagsfremstilling

Danmarks Radio sendte den 19. maj 2008 DR Dokumentaren "*Prostitutionens bagmænd*". Udsendelsen beskrev, hvordan bagmænd tjener penge på at sælge kvinder til det københavnske prostitutionsmiljø, og hvordan bagmændene via et netværk får forretningen til at syne lovlig. Dette netværk består blandt andet af personer, der opfattedes som velfungerende i samfundet i gode stillinger og med tillidshverv.

Flere medarbejdere fra Danmarks Radio havde siden sommeren 2007 arbejdet undercover og filmet med skjult kamera under dække af at ville købe et bordel. Af udsendelsen fremgik bl.a. følgende:

*"Speak:* Den organiserede prostitutionsbranche styres af bagmænd. Bagmændene er en kæde af mennesker, der har hver deres funktion. Dem, der driver bordellerne. Dem, der ejer bordellerne. Dem, der skaffer kvinder til sex, og så er der dem, der ordner regnskaberne, så det hele ser legalt ud.

...

*Speak:* I dette program ser vi på de forskellige led i bagmandskæden og afdækker, hvordan det ulovlige prostitutionsmiljø kan omsætte for millioner af kroner hver eneste dag, uden at myndighederne kan følge med. En stor del af de penge, der tjenes på prostitution, er sorte, derfor kan det være nødvendigt for bagmændene at bruge økonomiske rådgivere. Da vi infiltrerer miljøet, viser det sig, at nogle af disse rådgivere er revisorer og advokater, der udadtil er respektable samfundsborgere.

...

*Speak:* Vi vil afsløre, hvordan det kan lade sig gøre at hvidvaske sorte penge på udnyttelse af kvinder. Vi vil også undersøge, hvorfor myndighederne fanger så få bagmænd."

Udsendelsen fortsatte med besøg på flere af de ca. 700 bordeller i Danmark. Det blev beskrevet, hvordan bordelvirksomhed drives og de indtægtsmæssige muligheder. Hierarkiet bag driften blev beskrevet. En thailandsk prostitueret fortalte, hvordan hun kom til Danmark og blev prostitueret. Via trusler på livet hindredes hun i at rejse tilbage til Thailand. Udsendelsen fortsatte:

*"Speak:* Vi sætter os for at finde ud af, hvem der står bag handelen med kvinder, og hvordan det foregår. Gennem en kilde i miljøet har vi fået kontakt til en mand, der efter sigende kan hjælpe os med at skaffe kvinder.

...

*Speak:* Vi møder ham og en af hans veninder på Søvavillonen tæt på Nørrebro i København. Vores journalister har fortalt, at de er ved at købe en bordel på Vesterbro sammen med Niko [Danmarks Radios undercover-medarbejder]. Vi er interesseret i at få piger til bordellet. Manden fortæller, at han har kontakter i udlandet, der arbejder for ham.

*[K](skjulte optagelser):* I denne uge vil de finde dem og tage nogle billeder, som de sender hertil. Efter en uge må vi finde en løsning, så vi kan tage over og vælge dem.

*Speak:* Det lyder, som om manden har et godt kendskab til kvindehandel. På redaktionen begynder vi at søge på, hvem han er.

Manden, der siger, at han kan sælge os kvinder, har i virkeligheden en dobbeltrolle.

...

*Speak (Af skærm billedet fremgår teksten "Gud velsigne os"):* Det viser sig, at manden hedder [K]. Han har lavet denne film, hvori han også selv optræder, om det armenske folk [af skærm billedet fremgår klip fra filmen]. [K] er formand for Armensk Kristent Kulturcenter i Danmark. Det er en forening, der bl.a. har til formål at fremme kontakt og skabe forståelse mellem armeniere og danskere. Foreningen har tidligere modtaget tilskud fra det offentlige. [K] har siddet i Integrationsrådet i Københavns Kommune. Rådet har bl.a. til opgave at rådgive politikerne i integrationsspørgsmål, men lige nu sidder han altså på Søvavillonen og er parat til at sælge os kvinder via sine kontakter i Østeuropa.

*[K] (skjulte optagelser):* Jeg har allerede ringet til dem. Der er folk, der allerede leder efter piger i alderen fra 18 til 25. Men de har nogle spørgsmål.

*Speak:* [K] er interesseret i at vide, hvor meget pigerne kan tjene, og hvordan pengene fordeles.

*[K]:* Hvordan ligger det med lønnen?

*Danmarks Radios medarbejder:* Det bliver fifty-fifty.

*[K]:* Fifty-fifty for at arbejde i natklub eller på bordel? Er det på en natklub?

*Medarbejder:* Det er begge steder.

*Speak:* Det aftales, at pigerne får 50 % af de penge, de indtjener. De andre 50 % skal pigerne aflevere til os som bagmænd, derudover skal pigerne betale os husleje og andre udgifter.

*Medarbejder:* Hvad skal vi betale for pigerne?

*[K]:* Det finder vi ud af. Vi snakker om otte piger på en gang.

*Medarbejder:* Så vi betaler ham 1.000 euro?

*[K]:* Vi forsøger at holde prisen nede. For hver enkelt skal du betale 1.000 euro. Det er hans job. Han holder pigen til jer i en uge eller ti dage. Han sælger hende ikke videre, hvis nogen ringer og har brug for hende.

*Speak:* *[K]* fortæller os, at han skal have 15 % af de penge, pigerne tjener ind om måneden. Det er det, der er hans fortjeneste. Han fortæller også, hvordan man holder på pigerne.

*[K]:* Selvfølgelig er der ikke tale om vold over for pigerne. Aldrig. De arbejder her frivilligt. Vi presser dem ikke. Vi vil ikke skabe problemer for dem. De har selv valgt at arbejde her. Vi dræber dem ikke. Vi slår dem ikke. Vi skaber ikke problemer. Vil du arbejde og tjene penge, er du velkommen. Hvis du ikke vil, er du fri. Men så skal du betale det hele tilbage. Fx hvis vi har betalt 3-4.000 for dig i transportudgifter og andre udgifter for dig. Det skal du først betale tilbage. Derefter kan du rejse.

*Speak:* Vi får altså at vide, at pigerne frit kan rejse igen. De skal bare betale deres gæld først. Og den gæld kan hurtigt løbe op i mange tusinde kroner. Penge som pigerne sjældent har."

En repræsentant for den katolske hjælpeorganisation Caritas i Litauen interviewes. Organisationen hjælper kvinder, der har været udsat for menneskehandel og sexmisbrug. En tidligere prostitueret "Maja" fortalte, hvordan hun som 19-årig blev solgt til et bordel i Danmark og holdt som sexslave i fire måneder. En medarbejder fra "Reden – stop kvindehandel" fortalte videre om vold mod kvinderne. Udsendelsen fortsatte:

"*Speak:* *[K]* har ikke noget med Maja-sagen at gøre, men til os siger han, at vi kan købe kvinder fra de baltiske lande af ham.

*[K] (skjulte optagelser):* Vi må finde en løsning, så vi kan tage over og vælge dem. Der er 20 piger klar derovre. Først kommer der fotos, og så tager vi af sted. Det sker, de sender fotos, der ikke er så vellignende. Så det er bedre at være der og se det med egne øjne og vælge 7-8 piger ud af 20 og sige: "Okay. Dem vil vi have".

*Speak:* Efterfølgende afslår DR at gennemføre handlen med *[K]*."

...

*Speak:* Vi har inviteret *[K]* til DR-Byen i hans egenskab af at være formand for Armensk Kristent Kulturcenter.

*Interviewer, Danmarks Radio (i studiet):* Lad mig være helt ærlig.

*Speak:* Han ved endnu ikke noget om, at vi har filmet ham med skjult kamera.

*Interviewer:* Vi har lavet en dokumentar om handel med kvinder til prostitution og hvidvaskning af penge. Vi har optagelser, hvor du tilbyder at levere kvinder til prostitution. Må jeg vise dig optagelserne?

*[K]:* Ja, naturligvis. Vis dem endelig. Det er meget underligt.

*Interviewer:* Vi taler om optagelser, der er lavet med skjult kamera. Lad os se.

*Undercover-medarbejder (fra de skjulte optagelser):* Er der nogen af pigerne i Danmark nu? Er der mulighed for at se dem?

*[K]:* Nogle af dem vil være her om 2-3 dage. I denne uge finder de dem og tager fotos, som de sender hertil. Om en uge må vi finde en løsning og tage derover for at vælge dem.

*[K] (i Danmarks Radios studie):* Der var tale om dansere. Jeg kunne skabe nogle forbindelser. Men det handlede ikke om prostitution.

*Interviewer:* Vi kan bevise, at du tilbyder at skaffe kvinder til prostitution.

*[K]:* Mig?

*Interviewer:* Du tilbyder at rejse til Baltikum.

*[K]:* Vi taler om forskellige ting. Vi taler om dansere, ikke prostituerede.

*Interviewer:* Jeg passer bare mit arbejde.

*[K]:* Fjern det lort. Vis mig beviserne.

*Interviewer:* Min opgave er at vise dig vores materiale og få din reaktion på det.

*[K]:* Hvad mener du med reaktion? Skal jeg slå dig eller lave ballade?

*Interviewer:* Det er op til dig.

*[K]:* Selvfølgelig er det op til mig.

*[K] (fra de skjulte optagelser):* Jeg har allerede ringet til dem. Der er folk, der allerede leder efter piger i alderen fra 18 til 25. Men de har nogle spørgsmål. Hvordan ligger det med lønnen?

*Undercover-medarbejder:* Det bliver fifty-fifty.

*[K]:* Fifty-fifty for at arbejde i natklub eller på bordel?

*Interviewer(tilbage i studiet):* Bordel? Vi er enige om, der er tale om et bordel?

*[K]:* Vi taler om dansere.

*Interviewer:* På bordeller?

*[K]:* [Af lydsporet fremgår det, at [K] siger "Nej" på engelsk. Det fremgår dog ikke af underteksterne] Jeg spørger dig om noget. Hvad taler du om? Jeg er ligeglad med, hvad de laver.

*Interviewer:* Jeg kan vise dig, hvad du sagde.

*[K]:* Du kan vise mig alt muligt, som jeg er ligeglad med. Jeg er ligeglad med det lort. I bruger en masse offentlige midler. Millioner.

*Interviewer:* Er du uenig med os i, at vi taler om at finde piger til bordeller?

*[K]:* Når du kan bevise, at jeg bringer piger hertil, så vend tilbage.

*Speak:* Interviewet afsluttes, men et par dage efter mødet i DR-Byen bliver vi kontaktet af [K]. Denne gang har han en helt anden forklaring. [K] påstår, at han i virkeligheden arbejder undercover som tv-tilrettelægger og grunden til, at han har haft kontakt til vores journalister, er, at [K] er i gang med at lave en film om menneskehandel. Han har dog ikke kunnet dokumentere eller sandsynliggøre denne påstand over for DR."

## **2 Parternes synspunkter**

### **2.1 [K]s synspunkter**

[K] har anført, at der i udsendelsen fremkommer ubegrundede beskyldninger mod ham. Beskyldningerne har været skadelige for klagers filmarbejde og for ham som formand for Armensk Kristent Kulturcenter og næstformand for Foreningen for russisktalende organisationer. Siden juni 2007 har han været i gang med at tilrettelægge programmet "Prostitution – vejen, der fører ingen veje". I juni 2007 blev der indgået en skriftlig kontrakt vedrørende projektet med filmselskabet "Paradise" i Moskva. Projektet skulle afdække omfanget af prostitution, kvindemisbrug og handel med kvinder fra Rusland og de baltiske lande til Danmark.

Den 28. januar 2008 var klager inviteret til et møde med Danmarks Radio under henvisning til det armenske folkemord i 1915. Indledningsvis stillede journalisten spørgsmål til, hvem der finansierede Armensk Kristent Kulturcenter. Derefter begyndte "konfrontationen", der var relateret til de skjulte optagelser. Denne varede ca. 2 timer. [K] valgte under mødet ikke at røbe sit arbejde undercover, da dette ville være forbundet med store konsekvenser såvel for klager personligt som i arbejdet med filmen.

[K] har anført, at han som dokumentation for filmarbejdet efterfølgende viste [A] fra Danmarks Radio et billede af en mand fra prostitutionsmiljøet, som han under sit undercover-arbejde prøvede at få kontakt med. I udsendelsen udgav klager sig for at være ”bagmand”, da Danmarks Radios journalister fremkom med navnet på den afbildede person. [A] lovede i programmet at gengive klagers oplysning om, at denne var i gang med at lave en film om prostitution. Men den måde, hvorpå informationen om klagers arbejde som filmtilrettelægger blev fremlagt i programmet, gjorde blot endnu mere skade. Danmarks Radio undersøgte ikke, hvorvidt de fik fat i den rigtige person for klagers vedkommende.

[K] har herudover anført, at Danmarks Radio har krænket hans ophavsrettigheder ved at vise klip fra filmen ”Gud velsigne os” uden hans tilladelse.

## **2.2 Danmarks Radios synspunkter**

Danmarks Radio har oplyst, at optagelserne af klager ikke kun har fundet sted på Søpavillonen, men ved flere lejligheder på andre adresser i København gennem sommeren og efteråret 2007. Ved flere af disse møder har klager over for Danmarks Radios journalister tilbudt at formidle handel med kvinder, ligesom kilder i prostitutionsmiljøet angav klager som en person, der kunne hjælpe med at skaffe kvinder til prostitution.

På mødet den 28. januar 2008, hvorfra der også vises klip i udsendelsen, blev klager tilbudt at se og kommentere de skjulte optagelser. Under mødet benægtede klager ikke, at han havde tilbudt at skaffe kvinder, men forklarede, at der var tale om kvinder til natklubber, ikke bordeldrift. Det fremgår imidlertid af optagelserne, at klager tilbød kvinder til bordeldrift.

I begyndelsen af februar 2008 mødtes klager og [A]. Her forklarede klager, at han selv var i gang med filmoptagelser. På mødet fremlagde klager en invitation og kopi af en billet, som en russisk kvinde havde benyttet på en rejse til København. Dette kan ikke anses for dokumentation for andet, end at den pågældende kvinde har foretaget den pågældende rejse. Klager blev opfordret til at fremsende dokumentation i form af optagelse, kontrakt eller aftale med broadcastere, der kunne underbygge forklaringen. Denne mulighed benyttede klager sig ikke af, selvom der i researchfasen til en dokumentarfilm vil der være en stor mængde baggrundsmateriale og beskrivelser af projektet. Ikke mindst hvis man, som oplyst af klager, allerede har en aftale med et filmselskab. På denne baggrund blev optagelserne bragt i udsendelsen sammen med klagers forklaringer fra de to møder.

Ved beslutningen om at vise identiteten på klager lagde mediet vægt på, at klager selv fremsætter tilbud om at skaffe kvinder mod betaling af et honorar. Klager er hovedmanden i den pågældende sag, ligesom der er tale om et forhold af særdeles grov karakter. Hertil kommer, at klager har indtaget forskellige tillidshverv.

## **3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:**

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Axel Kierkegaard, Palle Weis, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at spørgsmålet om, hvorvidt [K]s ophavsrettigheder er krænket, henhører under domstolene, hvorfor dette forhold ikke behandles.

Pressenævnet finder det som udgangspunkt betænkeligt at bringe optagelser, indhentet ved skjult kamera, uden efterfølgende samtykke. En sådan fremgangsmåde kan kun være berettiget efter en nøje afvejning i hvert enkelt tilfælde af den samfundsmæssige interesse i forhold til den enkeltes krav på beskyttelse.

Pressenævnet finder, at forholdene i prostitutionsmiljøet – herunder de enkelte personers rolle, har en sådan samfundsmæssig interesse, at det var berettiget at bruge skjult kamera til at indhente den nødvendige dokumentation. Nævnet har lagt vægt på, at oplysninger om blandt andre [K]s rolle ikke synes at kunne komme frem uden anvendelse af skjult kamera.

Dokumentaren indeholder oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [K]. Disse oplysninger har derfor skullet efterprøves i særlig grad, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klager.

På baggrund af parternes oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at Danmarks Radio mødtes med [K] den 28. januar 2008 og gav ham mulighed for at se og kommentere optagelserne foretaget med skjult kamera. I februar 2008 mødtes parterne igen. Ved denne lejlighed opfordrede mediet [K] til at fremlægge dokumentation for, at klager selv arbejdede undercover i forbindelse med en lignende filmproduktion. Denne opfordring blev ikke efterkommet. Både [K]s forklaring om, at det ikke var kvinder til bordeldrift, som havde været på tale, og at han selv arbejdede på en udsendelse om kvindehandel, fremgik af den påklagede udsendelse. Pressenævnet finder herefter, at Danmarks Radio i tilstrækkeligt omfang har efterprøvet oplysningerne i udsendelsen, og nævnet udtaler ikke sin kritik.

Pressenævnet finder, at Danmarks Radio heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.

Afgjort den 13. august 2008